

Korszerűbb fűszerpaprika- termelés

Országos fűszerpaprika-termesztési tanácskozást tartottak csütörtökön Kalocsán. Az értekezleten az ipar részéről Kovács László, a Konzervipari Trószta vezérigazgatója tartott tájékoztatót az értékesítés, illetve a korszerű feldolgozás lehetőségeiről, az őrlemény piacáról. A jelek szerint a magyar fűszerpaprika-termelés túljutott a válságon. Az előző évekhez viszonyítva nőtt a termőterület, s korszerűsödött a termelésteknológia. Csak Kalocsán — a fűszernövény szűkebb hazájában — ezer holddal nőtt a világárféreggesség termőterülete. Reformosították a termesztést, az új fajták, amelyek egyszerre érlelik termésüket, gépi betakarításra alkalmasak, ugyanakkor beltartalmi értékük is jobb az előzőknél. Valamennyi új hibrid pirosabbra színeződik, s hosszabb ideig színtartó.

A termelés gyorsabb fejlődését eredményezte az is, hogy a kalocsai körzet a tíz legnagyobb paprikás gazdaságában teljes egészében gépesítették a fűszernövény termesztését. Ezzel minimálisra csökkentették a kézi munkát.

A Tömörkény- kórus karrierje

Szeged zenei életében a kórusmuzsika első vonalát sokáig a tanárképző főiskola Kardos Pál vezette női kara jelentette. Az együttessel is a hazai énekarki kultúra egyik legkitünőbb képviselőjeként emlegetik, ám melléjük az utóbbi években látványosan: nagyszíri itthoni és zajos külföldi sikerekkel zárkózott fel a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola leánykórusa.

A Tömörkény-énekkar — ahol a tartós műhelymunkát éppúgy kikezdi a rendszeres fluktuáció, a végzős növendékek pótlásának szüksége, mint a főiskolán — hosszú utat tett meg, amíg az ország legjobb együttesei közé került. A munka igazán 1953-tól vált szakszerűvé, hogy dr. Mihálka György személyében nemcsak kitűnő szakember, de lelkes pedagógus vette át az együttes irányítását. Ettől kezdve egyre jelentősebb eredményeket ért el: 1963-tól Gyulán valamennyi Erkel Diákünnepen kiemelt arany fokozatot nyertek, 1967-től rendszeresen közreműködnek a rádió Kóruspodiumán, melynek elismeréséül 1970-ben és idén is megkapták a *Kiváló kórus* kitüntetését. Két esztendője a debreceni nemzetközi versenyen I. kategóriájában nyertek első díjat, tavaly pedig az angol televízió, a BBC nemzetközi versenyén szerezték meg az előkelő második helyezést.

Indiai ajándék magyar múzeumoknak

Indira Gandhi, az Indiai Köztársaság miniszterelnöke — az Indiában élő, magyar származású, nagykanizsai születésű Sass-Brunner Erzsébet ajándékként — csütörtökön délelőtt négy festményt adott át a Magyar Nemzeti Galéria és a nagykanizsai Thury György Múzeum részére. A festmények

közül kettőt maga Sass-Brunner Erzsébet, kettőt pedig korábban elhunyt szintén festőművész édesanyja festett.

A festményeket dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója és Kerecsényi Edit, a nagykanizsai Thury György Múzeum igazgatója vette át.

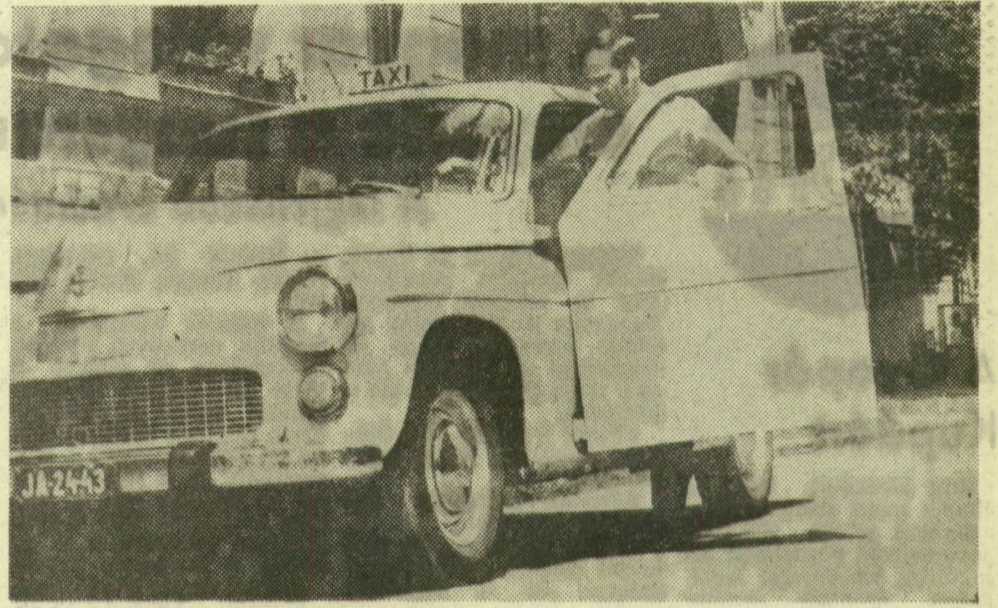
Az egészségügyi szervek nyári felkészülése

Az országos egészségügyi szervek mindent megtesznek azért, hogy nyáron ne fenyegetsen járvány — jelentette be dr. Tóth László, az Egészségügyi Minisztérium közegészségügyi járványügyi főosztályának vezetője, azon a sajtótájékoztatóon, amelyet csütörtökön tartottak az Egészségügyi Minisztériumban. Elmondotta: Magyarországon a járványügyi helyzet jó, s ez elsősorban a hatékony, megelőző felkészülésnek köszönhető. Számolni kell

azonban az élénkülő idegenforgalom, a nyaralási szezon okozta fertőzések veszélyével. Az illetékesek ezért fokozzák a fürdőhelyek, vendéglátóipari egységek, szállodák, kereskedelmi egységek higiéniai ellenőrzését. A nyári időszakban különösen a szalmonella baktérium okozta megbetegedések a gyakoriak. A szakemberek tapasztalata szerint ilyenkor a fertőző hasmenés a gyakori, amelyben Budapestben tavaly mintegy 60 ezren betegedtek meg. A KÖJAL illetékesei elhatározták, hogy ilyen esetekben bevezetik a kötelező, név szerinti bejelentést, s ahol halmazódást észlelnek, ott sürgősen gondatartást rendelnek el.

A sajtótájékoztató elmondottak, hogy ma Budapesten tisztább a levegő, mint korábban. A légszennyeződés elleni küzdelem terén elért eredmény az egészségügyi hatóságok tevékenységének is köszönhető. A zajártalom csökkentésére a KÖJAL szeptemberre össze kívánja hívni a „zajos” fővárosi üzemek vezetőinek, szakszervezeti funkcionáriusainak és az egészségügyi szakembereknek a konferenciáját.

A fővárosi fürdők, strandok, mintegy 30 százalékát találták tavaly szennyezettnek. A vizsgálatok megállapították, ebben elsősorban a fürdőzők a hibásak, mert sokszor nem tartják be a legelemibb egészségügyi előírásokat sem. A helyes nyári táplálkozás, öltözködés, és a munkavégzés szabályai közé sorolták a szakemberek a kellő sőtartalmú folyadékok fogyasztását, a könnyebb, természetes anyagokból készült ruhaneműk hordását.

Téma az utcáról

Nincs szürke ember, csak kevés ahhoz az élet, hogy mindenkit megismerhessünk. A „téma” a Sajtóház elé jött, taxijával a riporterre várt. Aztán az első utcasarkon egy gyalogos a kocsira elé ugrott — a meleg helyzet után mi lehetett volna más beszéd tárgy, mint a közlekedés.

Csóka Dániel taxisorfőrről kiderült, hogy 12 éve munkája, szórakozása és szíveskedése a gépkocsivezetés, hogy turistaként tapasztalta Trabantjával Bécs, Salzburg, München, Párizs és Brüsszel lüktető forgalmát. S hogy bizonyára megkapja az 500 ezer kilométer balesetmentes közlekedésért is a jelvényt — amit lesz ideje összeszámolni a 250 ezertől megtett kilométereket...

MINDIG ÉSZNÉL LENNI

Rengeteg a bal-

eset nálunk — hogyan vezet valaki 250 ezer vagy pláne: 500 ezer kilométert baj nélkül?

— Azért ilyen is sok van — mondja Csóka Dániel — és dehogy is szeretnék én a többiek helyett beszélni. Legfeljebb annyit: soha nem törekedtem „látványos vezetésre”, hanem a biztonságra. Aki ma kocsiba ül, ne a masinájával legyen lekövetve, de olyan ura legyen járművének, hogy fő feladatát a forgalomra tartogatás. És elsősorban gondolja végig: míg én ezt csinálom, mit tesznek a többiek. Ez a legfárasztóbb: kitalálni, mit akarnak mások. Nem a veszélyhelyzetben kell ész-

nél lenni (persze ott is), inkább előtte: megakadályozni, hogy veszélyes helyzetbe keveredjünk.

— Nem mindig lehet... az előbb is ez a gyalogos...

— Én nemcsak a magam kisebb-nagyobb gondjaival törődöm, bár van elég: én mindennap úton vagyok. Sok év tapasztalata mondatja velem, de mások is ugyanígy elmondhatják: a közlekedők sok bajt okoznak egymásnak. Figyelmetlenségéből, nemtörődömségéből, tapintatlanságából. És persze: erőszakosságból. Régi rögeszmém, hogy egy nép általános kulturátságát is kitéphetjük az ember a forgalomban. Én most a kocsiban ülök — alig tudom kikerülni az összevissza járkáló gyalogosokat, a kerékpárosokat, akiket nem izgat a KRESZ, mennek mindhalálig... A fuvarosokat, akik „gyi, te fako”, és kerülik is a parkoló teherautót. A teherautót, amelyik — tisztességgel ne essék szólván — akkor a legártatlanabb, amikor áll a járdaszegélynél.

Aki közlekedésszót beszélget, az elhárítja a hiába esik, hogy mindent, de mindent el akar mondani. Végül megpróbáltunk mi is összefoglalni Csóka Dániel gépkocsivezetéssel, mi mindről beszéltünk.

— Ha már szót kapok, két dolgot hadd hangsúlyozzak — a tapasztalat jogán hadd mondjam el: udvariassággal messzebbre jutnánk valamennyien! A szak-

— Ez az egyik. A másik, ami ön szerint fontos még?

tudás mellett ez a legfontosabb a közlekedésben. Hagyjuk békén egymást előzők: aki tud, hadd menjen, senki ne vegye sértésnek, ha előzi — vagy szeretné legalábbis — a másik kocsit. Tudom, a márka nálunk még státuszszimbólum is, de meddig? Ma Trabantom van, de a hónap végén a Zsigulimat átvehetem. Örülök neki — és nem fogom lenézni a trabantost. Mint ahogy nem tiszteltem a Mercedes vezetőjét pusztán azért, mert Mercedesben ül, de ha jól vezet, azért igen. A márkabajnokság versenyre való, nem pedig a mindennapi közlekedésre — ott velem csak óvatosságban, udvariasságban versenyezzenek. Ha ez nem így lesz, maholnap katasztrofálissá válik közlekedésünk.

— Ez az egyik. A másik, ami ön szerint fontos még?

— Az állandó képesség. Nálunk a vizsgán aligha megy át olyan, aki nem tud, s ha gyakorlatlan is egy kezdő vezető, óvatossággal biztos pótolja, ha életben akar maradni és félti autóját. De később, amikor már a rutintól megjön az öntudata is — kezébe vesz-e még szakkönyveket, átismétli-e még a közlekedési szabályokat? Szerintem egy jó vezető a szigorú előírásokat soha nem tarthatja a vezetés szabadság korlátozásának; sőt: biztonságát védelmi látja benne. Kutyagatás, fékcsikorgás nem halatszik az égig, de hadd mondjam el: mennyivel nyugodtabban mehetnek, ha tudom, hogy más is betartja a szabályokat! S ha én lennék a rendőr, én úgy, de úgy megbüntetném a gengerszerekedőket, az erőszakos túlekedőket, meg a ki-világítatlan járművel közlekedőket — lovas kocsist, kerékpárost is —, hogy csak na!

— És a gyalogosok? — Nekem sok bajom van velük, mert egész nap az utcán vagyok. Nem győzők vigyázni. De mégis: hát nézze meg az idősebb embereket, akik alig mernek már az utcán átmenni! Mert mire számíthatnak? Néha, amikor gyalog megyek magam is, legszívesebben kölcsönkérek egy fehér botot, hogy át merjek menni az utcán... azt talán még tisztellik.

Jól elhelyezett táblák, „villanyrendőrök”, és rendőri irányítás — ami hajnalban és este is szükséges lenne például a Nagykörút és Kossuth Lajos sugárút sarkán is! — segíti, gyorsítja a forgalmat. De fényképezéssel és udvariassággal nélkül ma már megbénul egy akkora város forgalma, mint Szeged.

Míg ez nincs, mindig téma lesz a közlekedés.

S esetleg a téma mind gyakrabban valóban az utcán hever. Baleset áldozataként.

Ezt gondoljuk hát meg!
Szóke Mária

— Ha MINDENKI BETARTJA... —

Egy rendőr felügyelő vallomása az államügyésznek

Új filmek

Olasz film. **Irta Damiano Damiani és Salvatore Laurani. Rendezte Damiano Damiani. Operatőr Claudio Ragano. Főszereplők Martin Balsam és Franco Nero.**

Nincs az a ponyvározó, aki kegyetlenebb és képtelenebb bűnügyeket, gyilkosságokat lenne képes kitalálni, mint a maffia vezetői; ezt már tudjuk. Tucatsai újságíkból, riportból, könyvből és természetesen — filmből. Maga **Damiani**, ennek az új olasz filmnek a rendezője három filmet alkotott már ebben a témakörben. Kis túlzással azt is mondhatnánk, mindent tudunk a maffiáról.

Csak éppen azt nem tudjuk meg, *mi a maffia*. Nem tudjuk, mert számunkra egyszerűen megérthetetlen, honnan ennek a szövetségnek ez az elképzelhetetlen, szinte ördögi hatalma. Nincs az a jól megszervezett futószalag, amelyik olyan pontosan dolgozna, nincs az a óra, amelyik olyan precíz lenne, mint a maffia. A kezze mindenhová élér, hatalmában tart mindenkit és

mindent; mintha az egész Olaszország az övé — és csak az övé — lenne.

S ezt nemcsak mi látjuk így, akik ha nem is közömbösen, de végtére s meglegyető távolságból szemléljük az eseményeket. Maguk az olasz bűnözők sem tudják, tulajdonképpen kivel és mivel állnak szemben; Damiano filmjének éppen ez egyik *legmegrendítőbb tanulsága*. Hiszen filmjének cselekménye, konfliktusa két olyan ember párharcára épül, akik mindketten a maffia ellenségei, s mégis gyanakszanak egymásra, feltételezik — elhiszik, hogy a másik a maffia lefizetett-megvásárolt embere. A légkörnek, amelyet a maffia, és az államhatalommal, közigazgatással, iparral szövetkezett gengszterizmus létrehozott, ez a bizalmatlanság és bizonytalanság *természetes következménye*. A két férfi, akiknek össze kellene fogni a bűnözők ellen, nemcsak a maffiát üldözi, hanem egymást is hajszolja, s ennek egyikük megvilágítása lesz a

következménye. S hogy a halál még drámaibb legyen: a gyilkosság történetben történik, úgy szólván a fegyveresek és a fegyveresek személtárára. Mintha minden a maffiának dolgoznék.

Damiano filmje olyan krimi tehát, amelyet az élet produkált, s ha természet-szerűleg vannak is benne olyan fordulatok, amelyek mesterkéltnek, kitaláltak tűnnek, tudnunk kell, hogy a *lényegben a film igaz*. Nem krimi tehát, hanem *felelősségteljes, társadalombíró alkotás*. Hogy izgalmas és feszült, mint egy krimi, nem hibája, hanem *erénye*.

A két főszerepet, a felügyelő és az ügyész szerepét két világhírű színész, **Martin Balsam és Franco Nero** játssza. Balsam ismert erényeit mutatja, Franco Nero viszont teljesen új *arcát* jelenik meg. Nem szerelmes szépfü, hanem egy szikár, rideg államhivatalnok, akiben a hivatás legnémesebb indulatai lobognak.
Ö. L.

Új felületvédő anyag

Veszprémben, a Nehézipari Kutató Intézetben dr. Bod Magdolna mérnök és munkatársai új felületvédelmi eljárást szabadalmaztatnak.

A kísérlet során az intézet munkatársai előállították a Katesilt, a mgyantát, cement és talkum keverékéből álló felületvédő anyagot. Az ebből készített bevonat kiválóan bírja a 130 Celsius-fokos gőzömléseket, a nagy hőmérséklet-különbségeket, a savas és lúgos hatásokat, és nem károsítja az edényekben lejátszódó folyamatokat sem.

Kiderült, hogy az új anyag kiváló szigetelő és ragasztó

is. Könnyű kezelhetősége — például hidegen felkenhető nedves felületre — az építőiparban nagy lehetőségeket kínál. A mezőgazdaságban is széleskörűen használható, a Katesilt. A mezőgazdasági gépek alvázának, egyéb vasszerkezeteinek lefestésén kívül alkalmas a permetlértartályok belső felületének védelmére, nedves, gőzös helyen elhelyezett beton megvédésére.

A Katesil iránt bel- és külföldön egyaránt érdeklődés mutatkozik, ezért az intézet megállapodott a Budaklakk festékgyárral nagyobb mennyiségű Katesil gyártására.

Kátai László